

POROČILO O DELU SLOVENSKEGA GEOLOŠKEGA DRUŠTVA V POSLOVNI DOBI 1956/57

Anton Ramovš

Dne 4. in 5. novembra 1957 je bilo drugo zborovanje članov Slovenskega geološkega društva, ki je obsegalo vrsto strokovnih predavanj, občni zbor in geološko ekskurzijo na Lubnik. Razen velikega števila geologov so prisostvovali zborovanju tudi zastopnik Hrvatskega geološkega društva in zastopniki sorodnih društev in ustanov v Sloveniji. Zborovanje je pričel predsednik dr. A. Ramovš in posebej pozdravil zastopnika Hrvatskega geološkega društva in predstojnico Geološkega inštituta zagrebske univerze doc. dr. V. Kochanský-Devidé, zastopnika Geografskega društva Slovenije prof. dr. S. Ilešiča in zastopnika Prirodoslovnega društva Slovenije, znanstvenega sodelavca SAZU dr. M. Wraberja.

V nadaljevanju pozdravnega govora je predsednik poudaril, da postajajo posamezne panoge geologije v gospodarstvu čedalje važnejše in bomo posvečali na takih zborovanjih največjo pozornost problemom naših rudnikov, premogovnikov, naftnih področij, hidroenergetskih in drugih gradbenih objektov. Pri izdelavi pokrajinskih gospodarskih načrtov je postalo važno tudi petrografsko kartiranje.

Po pozdravnem govoru in pozdravih zastopnikov društev so sledila predavanja, katerih vsebino objavljamo v tej knjigi. Naslednji dan je bila geološka ekskurzija na Lubnik pod vodstvom dr. A. Ramovša. Udeleženci so si ogledali geološke zanimivosti in posebnosti med Škofjo Loko in Lubnikom.

Pregled društvenega dela od zadnjega občnega zbora v oktobru 1956 je razviden iz poročil odbornikov na 6. rednem občnem zboru, ki je bil 4. novembra 1957 zvečer.

Poročilo predsednika in referenta za predavanja dr. A. Ramovša

Lanskoletni program Slovenskega geološkega društva je obsegal v glavnem trojno delo: 1) prirejanje strokovnih predavanj, popularizacija geologije in priprava 2. zborovanja slovenskih geologov, 2) priprava za 2. jugoslovanski geološki kongres v Sarajevu in s tem v zvezi izdelava standarda za regionalno geološko karto FLRJ in 3) posebna skrb za napredek geologije v srednjih šolah.

Pri prirejanju predavanj je imelo društvo glede na prejšnja leta lep napredek. Predavanja so bila naslednja:

Doc. D. Kuščer v novembru 1956: En mesec prospektiranja po Švedskem.

Doc. D. Kuščer v decembru 1956: En mesec geološkega kartiranja po Kaledonidih.

Prof. dr. B. Škerlj v decembru 1956: O problemu neandertalca.

Asist. D. Nedela-Devidé v januarju 1957: Prispevek k poznavanju volčanskih skladov v dolini Soče.

Prof. dr. I. Rakovec v februarju 1957: O razvoju mlajšega pleistocena v Sloveniji.

Geol. A. Grmšičar v februarju 1957: Ogled Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij LRS.

Prof. dr. ing. B. Vovk v marcu 1957: Mejno področje med geologijo in pedologijo.

Ing. I. Celmič v marcu 1957: Masovna eksploatacija kamna pri izgradnji luke v Latakiji.

M. Kambič in dr. A. Ramovš v marcu 1957: Ameriški kanjoni v luči geologije in barvne fotografije.

Geol. L. Žlebnik v aprilu 1957: Geološke razmere med Kolašinom in Zgornjo Moračo glede na projektirano HE Tara-Morača.

Prof. dr. V. Bohinec v aprilu 1957: Ljubljana, čudovita reka.

Ing. D. Jelenc v maju 1957: Geološke razmere in možnosti razvoja rudarstva v Etiopiji.

Geol. A. Grimšičar v maju 1957: Kakšne minerale lahko preiskujemo s pomočjo diferencialno-termične analize.

Razen navedenih predavanj so imeli člani društva še pet referatov na 2. zborovanju slovenskih geologov:

Ing. I. Štručl: Geološki problemi rudonosnega področja med Peco in Uršljo goro ter njihov pomen za rudarsko-geološke raziskave in za razvoj mežiškega rudnika.

Dr. A. Ramovš: Pomen petrografskega kartiranja za pedološka in fitosociološka raziskovanja v okviru pokrajinskih gospodarskih načrtov.

Geologa A. Grimšičar in T. Očepek: Rezultati mineraloških preiskav nekaterih jugoslovanskih serpentinskih azbestov.

Prof. dr. I. Rakovec: Pomen faciesov za stratigrafijo in tektoniko.

Prof. dr. S. Brodar: Pregled dosedanjih paleolitskih najdišč v Jugoslaviji.

Povečini so bila predavanja zelo dobro obiskana in zanimanje zanje je precej naraslo. Naša želja je bila tudi, z nekaterimi zanimivimi in bolj poljudnimi predavanji čimbolj popularizirati geologijo in vzbuditi večje zanimanje zanjo. Skupaj s Prirodoslovnim društvom smo priredili predavanje doc. D. Kuščerja o geoloških sprehodih po Švedskem. Nadalje so pripravili člani društva ciklus predavanj za Ljubljanski radio. Izšla je tudi prva geološka številka Proteusa. Razen tega so pisali člani društva tudi v druge revije in dnevno časopisje. Vsekakor pa je treba

omeniti tudi tretjo knjigo lepo opremljene revije »Geologija«, ki jo izdaja Geološki zavod v Ljubljani. Njena bogata vsebina jasno govori o delavnosti članov društva tudi na tem področju.

Društvo je sodelovalo nadalje pri organizaciji 2. jugoslovanskega geološkega kongresa, ki je bil od 8. do 14. oktobra 1957 v Sarajevu. Udeležilo se ga je tudi precej slovenskih geologov, ki so imeli tam pet referatov.

Težišče društvenega dela je bilo v skrbi za napredek geologije v naših srednjih šolah. Slovensko geološko društvo ji je že leto poprej priborilo znova mesto v srednjih šolah v okviru prirodopisa.

Profesorji prirodoslovnih predmetov na srednjih šolah in tudi vsi drugi, ki se zanimajo za naravo, pogrešajo priročnik, ki bi na poljuden način razkrival obiskovalcem narave sestav, zgradbo in nastanek pokrajin, kjer iščejo razvedrila v prostem času. Priročnik geoloških sprehodov po Sloveniji je imel v načrtu že pokojni G e r m o v š e k , vendar moremo šele danes poročati, da je gradivo zanj zbrano. Po obljubi Mladinske knjige bo knjiga izšla v marcu prihodnjega leta. V priročniku je zbranih 24 geoloških izletov po raznih krajih Slovenije, opremljenih z geološkimi kartami, profili in fotografijami. Razen tega bo v priročniku tudi pregled geološke zgodovine Slovenije.

Poročilo tajnika L. Š e r c l j a

V minulem poslovnem letu je Slovensko geološko društvo odposlalo 158 in prejelo 59 dopisov, skupno 217 dopisov, in sicer od zaključne številke prejšnjega odbora 72/56 do 124/56 ter od številke 1/57 do 178/57.

Tako visoka številka v administraciji gre na račun ankete in vabil na zborovanje, delno pa tudi na račun II. kongresa v Sarajevu.

1. A n k e t a. Namen ankete je bil, dobiti podatke o možnosti zaposlitve geologov in mineralogov, o zaželeni specializaciji, o počitniški praksi in o možnosti štipendiranja. Za podatke smo vprašali okoli 30 podjetij in ustanov. Od večine smo odgovore dobili in jih na kratko povzemamo.

Geološki zavod bo predvidoma potreboval še 6 geologov in mineralogov različnih smeri in bo nudil dve štipendiji. (Od teh je zdaj ena že oddana.) Rudnik Zagorje bo rabil enega geologa-paleontologa, Rudnik Mežica enega, Marmorindus Sežana enega in Nafta Lendava enega. Razen tega je bilo mogoče dobiti še več večmesečnih praks.

Po času zaposlitve so bili rezultati taki: takoj dobijo službo trije diplomirani geologi, leta 1958 dva, leta 1960 dva diplomirana geologa in dva diplomirana mineraloga, leta 1962 en diplomiran geolog.

2. Z b o r o v a n j e. Zanj smo izvedli potrebne organizacijske priprave in razposlali vabila.

N o v i č l a n i. V minuli poslovni dobi je bilo sprejetih precej novih članov, tako da je naraslo naše število na 96. Sprejeti so bili: dr. Bohinc Valter, prof. Cigoj Lidija, kustos Cimerman Franc, dr. ing. Grafenauer Stanko, prof. Kapus Franc, dipl. geol. Krošlj Nuša, dipl. geol. Novak

Dušan, ing. Pavšer Marjan, ing. Ravnik Danilo, dr. Savnik Roman, ing. Sušin Jože, dipl. min. Speletič Valentina, ing. Štrucl Ivo, dipl. geol. Tovornik Sonja, dipl. min. Vozelj Dušan; kot izreden član pa je bil sprejet štud. Čampa Janez.

Društvo je imelo šest rednih sej, na katerih je obravnavalo tekoča vprašanja. Na zadnji seji je odbor sklenil tudi predlagati izvolitev prvih dveh častnih članov našega društva.

Poročilo blagajnika F. Drobnetarja

I. Hranilniška služba: Dohodki:

62.228.— ostanek od prejšnjega leta
38.000.— dotacija Sveta za znanost in kulturo
107.882.— prenos od I. jugoslov. geol. kongresa na Bledu
16.160.— prodaja kongresnega zbornika
1.000.— članarina

225.270.— dohodkov v letu 1957.

Izdatki:

100.000.— dvig za kritje izdatkov
2.000.— položnice
1.170.— manipulativni stroški

103.170.— izdatkov v letu 1957

225.270.— dohodkov
—103.170.— izdatkov

122.100.— še ima Slov. geol. društvo naloženo v hranilnici, kar se ujema z izpisom št. 30 — Hranilnice Ljubljanske z dne 21. oktobra 1957.

II. Ročna blagajna:

Prejel: 100.000.— iz hranilnice

8.300.— od članarine
7.400.— prodaja kongresnega zbornika
3.810.— prodaja vstopnic za predavanje dr. Bohinca
4.640.— ostanek v ročni blagajni od lanskega leta

134.150.— dohodek v ročno blagajno med letom

Izdal: 60.115.— predavanja, potni stroški za seje Zveze geol. društev
 20.000.— prispevek II. jugoslov. geol. kongresu
 10.000.— članarina geol. društev za l. 1956 in 1957
 8.598.— pisarniški material
 5.574.— znamke, poština
 4.874.— oglasi in objave v časopisih
 4.524.— ekskurzijski priročnik
 6.120.— izdatki za projiciranje, izdelava diapozitivov, snažilka.
 119.805.— izdatki v letu 1956/57
 134.150.— dohodkov v ročni blagajni v letu 1957
 —119.805.— izdatkov v ročni blagajni v letu 1957
 4.345.— se nahaja v ročni blagajni.

Slovensko geološko društvo poseduje 126.445.— *gotovine*. Izdatki so znatno presegli dohodke v letu 1957, če odštejemo prenos od I. jugoslov. geol. kongresa na Bledu in ostanek od prejšnjega leta, ter so za 45.135.— dinarjev večji od dohodkov.

Poročilo zastopnika šolskega odbora H. U s o v e

V letošnji poslovni dobi je šolski odbor dosegel, da se je pouk geologije in mineralogije na gimnazijah poživil in izpopolnil.

V ta namen je organiziral v strokovnem aktivu profesorjev priropisa dve predavanji in celodnevno ekskurzijo na Lesno brdo. Obe predavanji je imel prof. Duhovnik, ekskurzijo pa je vodil asist. dr. Ramovš.

Največji uspeh odbora je, da je organiziral izpopolnitveni tečaj za predavatelje geologije. Tečaj je trajal 10 dni, od 1. do 10. julija 1957. Na tečaju so bila predavanja iz mineralogije, petrografije, geologije in paleontologije, združena z vajami. Bile so 4 ekskurzije, med njimi ena dvodnevna na Pohorje. Na tečaju so predavali univerzitetni predavatelji, vsi člani društva, ekskurzije pa sta vodila dr. Ramovš (3) in prof. Duhovnik (1). Tečaj je vodil dr. Ramovš. Vsi udeleženci so bili s tečajem zelo zadovoljni, tako s snovjo, ki je bila obravnavana, kot tudi z organizacijo.

V starem učbeniku za geologijo in mineralogijo je način obravnave snovi zastarel. Rokopis za nov učbenik je pripravljen. Verjetno bo v začetku novega šolskega leta že v prodaji.

Poročilo zastopnika komisije za geološko karto LR Slovenije pri Geološkem društvu M. Pleničarja

V letošnjem poslovnem letu je naša komisija sodelovala z zvezno komisijo za geološko karto FLR Jugoslavije pri izdelavi standarda. Na več sejah v Sarajevu, kjer je bil letos sedež Zveze geoloških društev, je bil izdelan načrt standarda, ki ga je nato sprejel II. jugoslovanski geološki kongres v Sarajevu.

Po nekaterih popravkih in dopolnitvah bo standard predložen Komisiji za standardizacijo pri Zveznem izvršnem svetu v Beogradu. Čim bo ta komisija standard sprejela, bo imela geološka karta, izdelana po predpisih, ki jih standard določa, uraden značaj.

Osnovne poteze bodoče geološke karte FLRJ bodo naslednje: Karta se bo izdelovala v merilu 1:50.000, in sicer se mora vsak list tiskati v dveh delih. Del A bo prava geološka karta, del B pa bo inženirsko-geološka, hidrogeološka in geomorfološka karta. Poleg karte je predviden tolmač v velikosti petih avtorskih pol s kratko vsebino v enem od svetovnih jezikov.

Po končanih poročilih je društvo izvolilo svojega soustanovitelja in prvega predsednika akademika prof. dr. I. R a k o v c a za svojega prvega častnega člana. Za častnega člana je bil izvoljen tudi sloviti paleontolog, akademik dunajske akademije, prof. dr. O. K ü h n.

Po diskusiji in razrešnici staremu odboru so sledile volitve novega odbora. Za predsednika je bil ponovno izvoljen dr. A. R a m o v š, za odbornike pa naslednji člani: doc. D. Kuščer, M. Pleničar, A. Grimšičar, L. Šercelj, R. Pavlovec, H. Us, F. Drobne, L. Rijavec, D. Deleja. Študentje so znova izvolili V. Ferjančiča.

Errata

stran Page	vrsta Line	namesto Instead of	pravilno Correctly
2	2	Survey	Survey
9	33	tektonika	tektonika.
9	40	numulitic	nummulitic
10	1	numu-	nummu-

Zamenjaj pojasnili k 2. in 3. sl. na III. tab. v članku M. Drovenika.
On Plate III in M. Drovenik's paper the text to Fig. 2 belongs to Fig. 3
and vice versa.

20	3	doritov	dioritov
29	16	Cu	CuO
30	9	as	is
32	1	S, S, S	S ₁ , S ₂ , S ₃
36	10	Harpe, C.	Harpe, Ph.
36	11	Borda a Dax.	Borda, IV, Dax.
40	7	odpornemu materialu	odpornega materiala
54	21	analysis	analyses
54	35	(1913, 235)	(1914, 235)
55	14	minerat	mineral
57	6	elementarni,	elementarni
61	17	erschert	erschwert
76	37	sings	signs
78	7	reinfall	rainfall
78	36	arebut	area but
78	47	vearing	bearing
87	19	zur Vergleichen	zum Vergleichen
91	49	Mimikriri	Mimikiri
110	12	dolomite	dolomitne
121	12	4.345.—	14.345.—
131	30	keratorif	keratofir
145	Suma % a) 7	99,73	99,82
145	Suma % b) 2	100,2	100,02
156	% SiO ₂ a) 1	47,3	47,34
156	% CO ₂ a) 1	015	0,15
156	% CO ₂ brez H ₂ O a) 3	0,10	0,15
156	Suma % a) 6	100,72	100,73
158	Suma b) 2	100,03	100,02
158	Suma b) 4	99,88	99,98
158	Pojasnilo k analizi 5	veliki vrh	Veliki vrh
158	Pojasnilo k analizi 5	OL-8	CL—8
161	10	Al ₂ O	Al ₂ O ₃
162	29	zoizite	zoisite
168	24	stiliolitski	stilolitski
169	10	na vsebuje	ne vsebuje
176	13	more or less	higher or lower
185	25	vsebuje	vsebujejo
217	8	njeni razkrojeni	njihovi razkrojeni
228	24	različ.ke	različke
256	10	thichness	thickness
256	13	caused of	caused by
256	38	frequent	frequently
257	16	öoids	oöids
259	1	those	that